

УДК 368.91

Зінькова І. І.,*студентка Національного університету “Острозька академія”
Науковий керівник:**викл. Недзведовська О.Є.*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

В умовах виходу з фінансової кризи та щорічного погіршення економічної ситуації в країні страхування є одним з найоптимальніших шляхів покращення життя суспільства в майбутньому. Це стосується усіх сфер життя громадян, зокрема і охорони здоров'я. Розвиток медичного страхування є об'єктивною потребою, яка є необхідністю забезпечити надходження коштів до галузі охорони здоров'я.

Дослідженням проблем запровадження загальнообов'язкового медичного соціального страхування та впровадження страхової медицини в Україні займалися такі вчені: Н. Андріішина, С.Санченко, М. Поліщук, Т. Бахтеева, О. Виноградова, Е. Писанця, М.Поліщук, В. Рудня, В. Рудий, О. Сергеева, О. Сидорчук, Л. Сизоненко.

Запровадження медичного страхування в Україні вкрай важливе і належить до першочергових завдань, які потребують негайного вирішення, оскільки питання сучасного становища охорони здоров'я одне з найгостріших у нашій країні. Слід зазначити, що медичні послуги, які є складовою медичної допомоги, як і інші послуги, не можуть бути безкоштовними. Кожна послуга має свою ціну, а медичні послуги коштують дорого, бо потребують значних матеріальних та інших затрат. Бюджетне фінансування не в змозі повноцінно їх профінансувати. Цей тягар має взяти на себе медичне страхування.

Тільки страхова медицина вирішить питання гарантованості та доступності медичних послуг для широких верств населення й залучить додаткові ресурси у сферу охорони здоров'я. Вона охоплює фінансування наукових досліджень, підготовку медичних кадрів, витрати на розвиток матеріально-технічної бази лікувальних закладів, надання медичної допомоги населенню. Вона базується на

таких принципах, як економічна і соціальна захищеність середніх і малозабезпечених верств населення, гарантованість прав кожного громадянина на якісну медичну допомогу, обов'язковість внесків як фізичних, так і юридичних осіб [2, с.35].

Згідно проведених економічних розрахунків впровадження даного виду страхування збільшить надходження до доходної частини бюджету у розмірі 7,54 млрд. грн. на рік. У структурі чистих страхових премій станом на 30.09.2012 року медичне страхування становить 930,5 млн. грн. (або 6%), коли у 2011 році за аналогічний період – 784,7 млн. грн. (або 5,5%). Отже, ми бачимо страхові премії у медичному страхуванні збільшились у 2012 році на 0,5%, що є позитивною тенденцією у розвитку даного виду страхування [5].

Сьогодні в Україні величина фінансових ресурсів, які мають спрямовуватися державою у сферу охорони здоров'я, досить обмежена. Із огляду на це було б доцільно реорганізувати Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності й Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань і створити єдиний Медичний фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування. Такий висновок можна зробити, виходячи з низки чинників. По-перше, мінімізуються адміністративні видатки на запровадження загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування через уникнення дублювання низки функцій із соціального страхування, які й зараз покладені на вищезгадані фонди. Це стосується відновлення здоров'я застрахованих осіб і членів їхніх сімей у санаторно-курортних закладах, медичної реабілітації, оздоровлення дітей та ін. По-друге, зниження рівня захворюваності, що є одним із головних завдань вищенаведених фондів, має безпосередню залежність від якості медичного обслуговування застрахованих осіб. Покладання цих напрямів роботи на єдину організацію дозволить створити комплексну систему соціального медичного обслуговування [1, с.15].

Однак, впровадження обов'язкового медичного страхування без створення відповідних економічних і політичних передумов у суспільстві може породити безліч проблем. Серед них можна виділити відсутність системи підготовки спеціалістів, неотримання лікарями належних зарплат та премій, відмова страховиків під будь-яким приводом оплатити лікування страхувальника, відсутність законодавства, яке б регулювало медичне страхування, різні погляди чиновників, страховиків та медиків на моделі медичного страхування,

недостатньо інформоване населення щодо переваг і недоліків медичного страхування. Вирішення всіх цих проблем потребує часу, фінансових ресурсів, відповідних фахівців.

Звичайно, головна роль у розв'язанні вище перелічених проблем відводиться державі. Важливим питанням залишається узгодження політики, направленої на розробку єдиної стратегії щодо впровадження медичного страхування. Держава повинна подбати про наявність відповідного законодавства, яке б захищало інтереси всіх суб'єктів ринку медичного страхування та розробити систему підготовки відповідних фахівців, запланувати у бюджеті витрати на підвищення зарплати медпрацівникам. Страхіві компанії в свою чергу можуть докласти зусиль у інформуванні населення про медичне страхування. Разом з усіма проблемами Україна має багато можливостей та перспектив щодо розвитку системи медичного страхування [3, с.42].

Останнім законопроектом, зареєстрованим у парламенті, запропоновано створення трьохрівневої моделі страхування: 1-й рівень – солідарна система загальнообов'язкового медичного страхування, що базується на засадах солідарності й субсидування та здійснення страхових виплат за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового медичного страхування; 2-й рівень – накопичувальна система загальнообов'язкового медичного страхування, що базується на засадах накопичення коштів застрахованих осіб у Накопичувальному страховому фонді та фінансування витрат на оплату укладення договорів довічного медичного страхування і страхових виплат особі після досягнення нею пенсійного віку; 3-й рівень – система недержавного медичного страхування, що базується на засадах добровільної участі громадян[4].

Перший та другий рівні системи медичного страхування становлять систему загальнообов'язкового медичного страхування, другий та третій – накопичувального. Громадяни України можуть бути учасниками та отримувати страхові виплати одночасно відповідно до різних рівнів системи медичного страхування. Передбачений у законопроекті Фонд має бути створений як самовладна неприбуткова організація, що здійснюватиме свою діяльність на підставі статуту, який затверджуватиметься Правлінням Фонду. Крім того, законопроектом передбачається скасування законів України “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності” та “Про загальнообов'язкове державне

соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності” [4].

Підсумовуючи, можна стверджувати, що для досягнення реальної цілісності української системи охорони здоров'я необхідний час та значні інвестиції. Оскільки система державного медичного соціального страхування є важливою і стратегічною для держави, то до її впровадження необхідно підійти зважено і конструктивно: розробити і у встановленому порядку, затвердити закони та підзаконні акти про медичне страхування громадян; розробити положення про національний і територіальні Фонди медичного страхування і здійснити їх формування, а також захист прав пацієнта на отримання своєчасної і якісної медичної допомоги.

Література:

1. Поліщук Є. М. Медичне соціальне страхування: проблема системи потребує системного вирішення / Є. М. Поліщук // Соціальне страхування. – 2008. – № 2. – С. 13–16.

2. Санченко С. То як же бути із загальнообов'язковим медичним соціальним страхуванням? / С. Санченко // Соціальне страхування. – 2008. – № 4. – С. 106–109.

3. Троцька А.О., Русул Л.В. Перспективи розвитку медичного страхування в Україні // Збірник статей та доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (14-15 травня 2009р.). – 2009. – Т.2. – С. 122-123.

4. Всеукраїнська газета “Аптека” – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.apteka.ua>

5. Статистика страхового ринку – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forinsurer.com/stat/>